

Landelijke India Werkgroep

India Committee of the Netherlands

24 juni 2017

Open brief aan minister-president Rutte over bezoek Indiase minister-president Modi aan Nederland: Spreek Modi aan op schending mensenrechten

Op 27 juni brengt minister-president van India, Narendra Modi, zijn eerste staatsbezoek aan Nederland. De aanleiding is – volgens Modi's woordvoerder - zeventig jaar diplomatieke betrekkingen tussen India en Nederland en het feit dat Nederland één van de grootste investeerders in India is.

Stille steun voor geweld hindoe-extremisten

De nauwe Nederlandse relatie met India is voldoende reden om tijdens het gesprek met de Indiase premier ook de verslechterende mensenrechtensituatie in India aan de orde te stellen. Onder Modi's hindoe-nationalistische regering is de marginalisering van minderheidsgroepen als Dalits ('kastelozen') en moslims flink toegenomen. Vooral deze laatste groepen, samen meer dan een derde van de Indiase bevolking, zijn regelmatig het slachtoffer van extremistische hindoe-groepen die elke - vaak vermeende - slacht of mishandeling van koeien met geweld beantwoorden. De Indiase regering sluit gewoonlijk de ogen voor dit geweld. In april van dit jaar heeft ook *Human Rights Watch* haar zorgen hierover uitgesproken, maar het geweld gaat onverminderd door. In april heeft een groep 'koebeschermers' een 55-jarige man vermoord die onderweg was met zijn veetruck.

Wij vragen u er bij premier Modi op aan te dringen om de rechten van minderheden actief te bevorderen en zich uit te spreken tegen het geweld van hindoe-extremistische groepen.

Vrijheid van meningsuiting sterk onder druk

India, 's werelds grootste democratie, staat bekend als een land met een diversiteit aan maatschappelijke organisaties die misstanden aankaarten en de overheid daarop aanspreken. De vrijheid van met name kritische mensenrechten- en milieuorganisaties - toch bij uitstek passend in een democratie - staat echter zwaar onder druk. De Speciale VN-Rapporteur voor Vrijheid van Vereniging stelde vorig jaar dat de beperkingen die de Indiase overheid maatschappelijke organisaties oplegt om buitenlandse financiering te krijgen "mogelijk onevenredig dié organisaties treffen die zich bezighouden met kritisch mensenrechtenwerk, die bepaalde problemen aanpakken als het gaat om verantwoording van regeringsbeleid of goed bestuur, of die kwetsbare en minderheidsgroepen of standpunten vertegenwoordigen". Recent werd bijvoorbeeld Dalit-organisatie Navsarjan onmogelijk gemaakt om geld van buitenlandse donoren te ontvangen. Navsarjan voert

ontwikkelingsprogramma's voor Dalits uit en steunt Dalits om op te komen voor hun rechten.

Visaweigering bemoeilijkt samenwerking voor mensenrechten

Ook voor Nederlandse ontwikkelingsorganisaties wordt het moeilijker om met Indiase mensenrechtenrechten- en milieuorganisaties samen te werken en hun werk te financieren. Een andere manier om die samenwerking te belemmeren is het weigeren van visa voor medewerkers van Nederlandse organisaties, ook voor journalisten. Zo krijgt ondergetekende al bijna 15 jaar geen visum voor India.

In antwoord op Kamervragen liet minister Koenders in februari weten dat Nederland zich inspant 'om aandacht te vragen voor deze situatie [de diverse belemmeringen voor NGO's] en dat zal blijven doen'. Het bezoek van uw collega Modi is een unieke gelegenheid om deze kwestie nog eens te bespreken en tot permanente inzet te maken van de bilaterale en multilaterale relaties met India.

Schending arbeidsrechten door Nederlandse bedrijven

Met zijn programma *Make in India* wil Modi de economische ontwikkeling van India een flinke duw in de rug geven en India op de kaart zetten als economische grootmacht. Succesverhalen over de economische groei zijn legio. De keerzijde krijgt veel minder aandacht. Volgens het Nederlandse beleid op het gebied van Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen is ondernemen door Nederlandse bedrijven in een land als India niet vrijblijvend, maar moet het voldoen aan de OESO Richtlijnen voor verantwoord zakendoen.

Zoals door uw regering vaak is bevestigd, komen er in de productieketens van in India actieve Nederlandse bedrijven vaak omvangrijke, ernstige schendingen van arbeidsrechten voor. Zo werken meisjes als moderne slaven op katoenvelden en in spinnerijen voor producten die bedrijven op de Nederlandse markt verkopen. Ook in de groentezaadteelt, de winning en verwerking van natuursteen en de productie van producten van leer, zijn Nederlandse bedrijven betrokken bij structurele schending van rechten.

Samen actief tegen kinderarbeid, uitbuiting en slavernij

Momenteel wordt, op initiatief van Minister Ploumen, door Nederlandse maatschappelijke organisaties, bedrijven, vakbonden én de Nederlandse overheid in verschillende convenanten, onder andere in de kledingsector, gewerkt aan oplossingen. Maar voor het aanpakken van de problemen rond arbeids- en mensenrechtenproblemen in Indiase productieketens, is betrokkenheid van de Indiase overheid onontbeerlijk.

In lijn met haar eigen beleid, moet de Nederlandse regering dit staatsbezoek aangrijpen om het maximale te doen om de Indiase regering mee te krijgen in haar inzet om kinderarbeid, slavernij en uitbuiting in de ketens van Nederlandse bedrijven aan te pakken.

Gerard Oonk
directeur Landelijke India Werkgroep

Website: www.indianet.nl